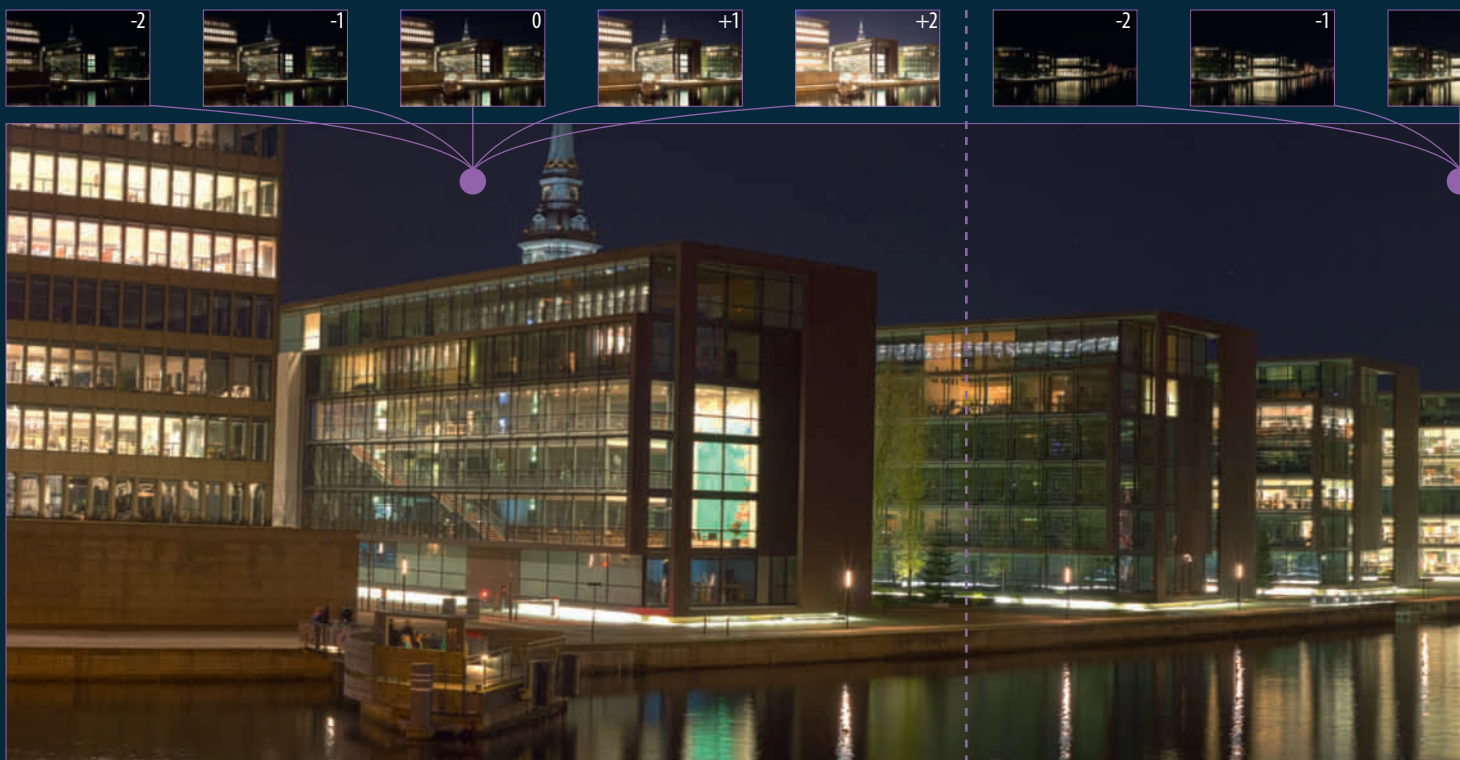

OPTIMALA DETALJER

Av Poul Siersbæk

Du kan få med många fler detaljer i dina panoramor genom **ATT SÄTTA IHOP HDR-BILDER**. Se hur du exponerar och lotsar bilderna lugnt och fint genom Photoshop.

Vissa motiv är så storslagna att bara ett stort panorama kan göra dem rättvisa. I vissa situationer innebär ljusförhållandena dock att man tyvärr inte alls lyckas få med alla detaljer som ögat fångar. Här kommer HDR-tekniken in i bilden. HDR står för High Dynamic Range, stort dynamiskt omfång. Det innebär att man tar en rad bilder av samma motiv men med olika exponering. Bilderna kan man sätta ihop med funktionen Lägg samman till HDR Pro i Photoshop CC. Efteråt sätter man bara ihop flera av HDR-bilderna med funktionen

SÅ FOTOGRAFERAR DU

A Använd stativ och aktivera live view. Leta upp vattenpassfunktionen i menyn, eller använd stödlinjer i sökaren, så att horisonten blir rak. Ställ in iso efter ljusförhållandena. Vi använde iso 3 200 för att undvika för långa slutartider, något som annars ökar risken för rörelseoskärpa.

B Välj bländarprioriterande program och en bländare som ger ett acceptabelt skärpedjup och först möjliga objektivfel. Vi valde F7.1. I dagsljus hade F11 varit bättre. Rikta kameran mot en del av motivet som är hyfsat välbelyst, och tryck ner utlösaren halvvägs. Kolla vilken slutartid kameran har valt.

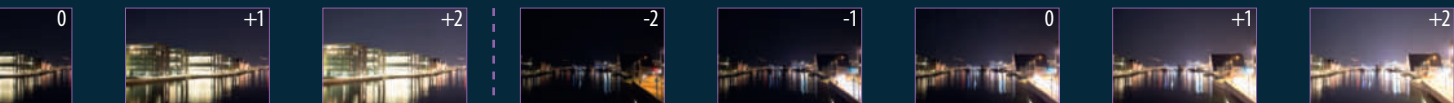
MED HDR-PANORAMA

Photomerge i Photoshop. Det är bäst att ta bilderna i råformat, eftersom du då kan plocka fram betydligt fler detaljer ur bilderna vid råkonverteringen än vad du kan med vanliga jpeg-bilder.

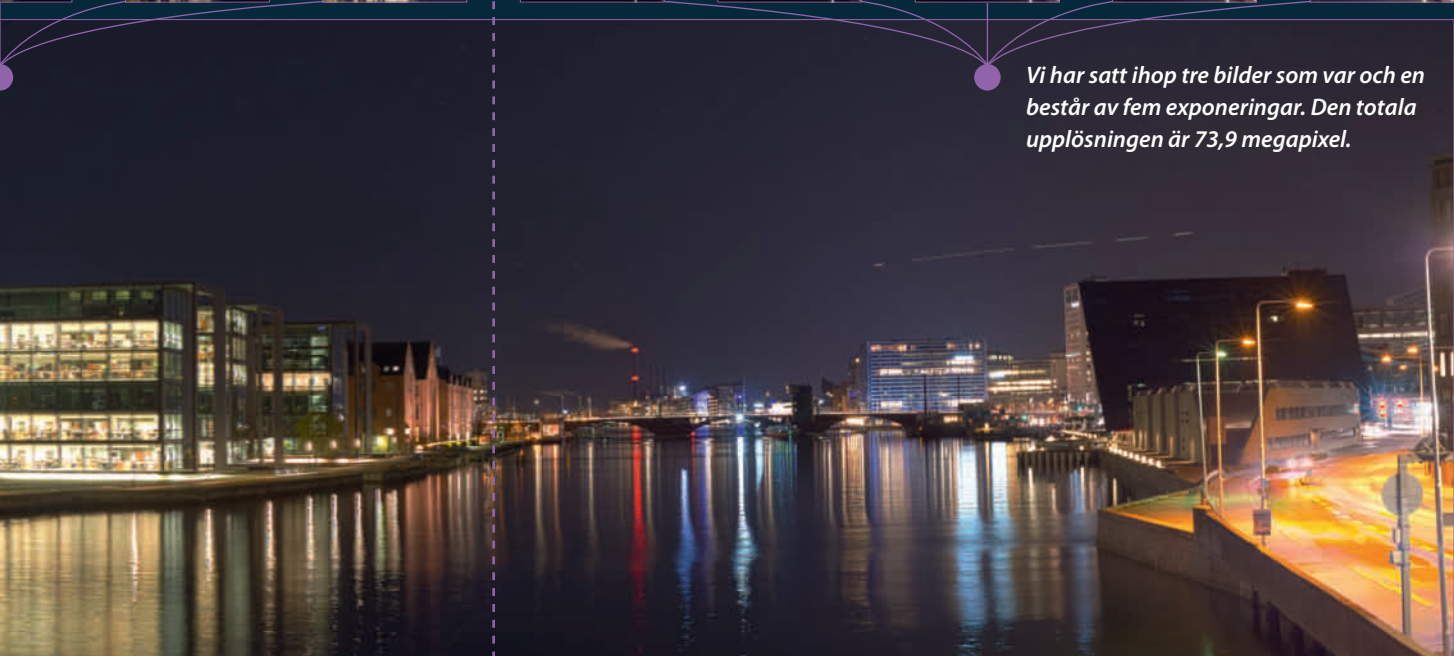
Undvik missteckning

Kvälls- och nattmotiv är perfekta på grund av de svåra ljusförhållandena, men tekniken funkar också mitt på dagen. När du sätter igång behöver du en bra spegelreflex- eller systemkamera, ett objektiv som kan ställas in på 50 mm och ett stativ. Det bästa är ett

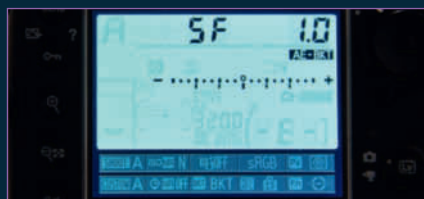
panoramahuvud med vilket man kan jobba med den så kallade nodalpunkten. Då kan man vara helt säker på att undvika perspektivförvrängningar. Om man är noggrann kan man dock även komma långt med ett kulhuvud. Det är viktigt att man ser till att bilderna överlappar varandra med cirka 25 procent vid 50 mm. Vid 35 mm ska överlappningen vara 50 procent för att man ska slippa missteckning. Om du vill använda sökaren eller kamerans live view-funktion när du fotar är en smaksak. Vi fotade med sökaren men använde live view för att kolla om kameran stod i våg. ■

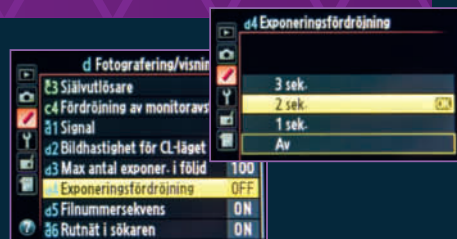
Vi har satt ihop tre bilder som var och en består av fem exponeringar. Den totala upplösningen är 73,9 megapixel.

C Välj manuellt program, och ställ in kameran på den slutartid som kameran valde tidigare. Välj samma bländare, t.ex. F7.1. Inaktivera autofokus, och ställ in fokus manuellt på oändligt på objektivet. Använd denna inställning till alla dina bilder. Ställ in kameran på serietagning.

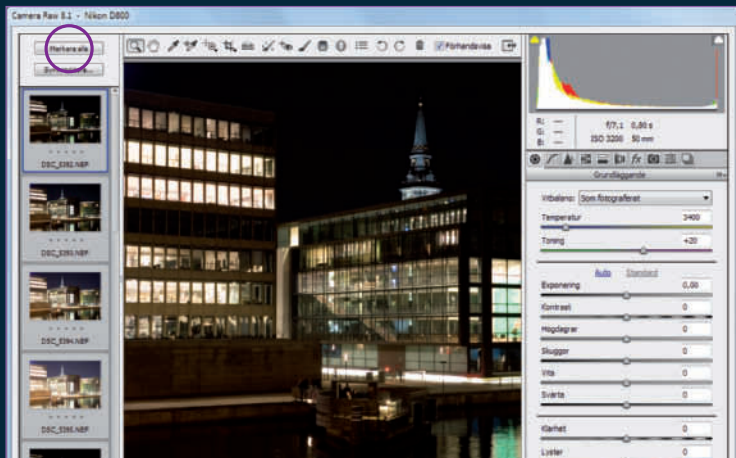
D Håll in gafflingsknappen, och ställ in den så att du tar fem bilder med olika exponering. De två första bilderna ska underexponeras med -2 respektive -1 bländarsteg, den tredje ska exponeras korrekt, och de två sista ska överexponeras med +1 respektive +2 bländarsteg.

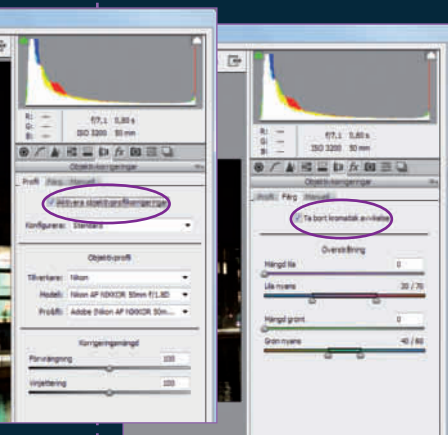
E Ställ in kamerans utlösarfördröjning på två sekunder, så att kameran står helt stilla när den exponerar. Fota motivets vänstra del först, och ta de fem bilderna. Vrid kameran litet åt höger med 25 procent's överlappning till nästa bildutsnitt. Fota igen. Ta sista delen på samma sätt.

GÖR DITT HDR-PANORAMA

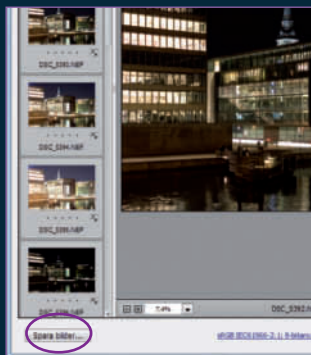
1 SÅ FÖRBEREDER DU FILERNA

A Öppna Photoshop CC. Om du använder Lightroom till dina råfiler kan du göra de här grundläggande justeringarna där i stället. Välj **Arkiv** och **Öppna....** Markera alla bilder som ska användas och klicka på **Öppna**. Nu öppnas alla bilderna i **Camera Raw**. Klicka på **Markera alla**, så att justeringarna påverkar alla bilder.

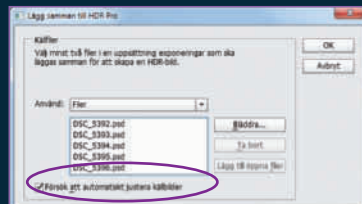
B Välj fliken **Objektivkorrigeringar** och där fliken **Profil**. Markera **Aktivera objektivprofilkorrigeringar**. Under **Objektivprofil** ser du att Photoshop känner igen ditt objektiv och korrigerar fel som vinjettering och missteckning. Klicka på fliken **Färg**. Markera **Ta bort kromatisk avvikelse**. Håll in **Alt**-tangenter och klicka på **Synkronisera....** Nu får alla dina bilder samma justering i råkonverteraren.

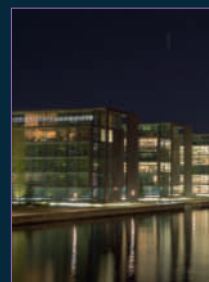
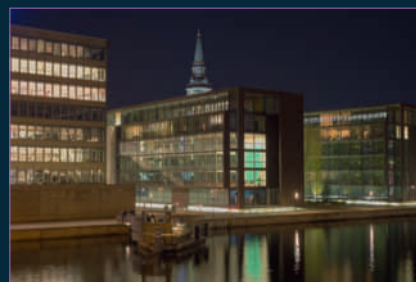
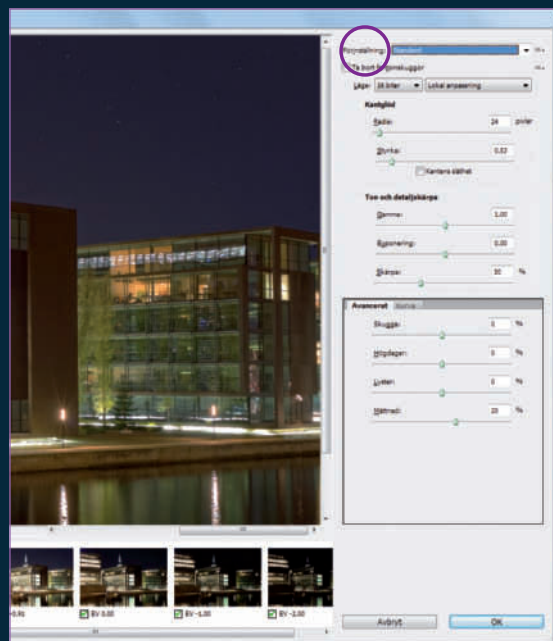
C Nu ska bilderna sparas, och det kan du göra direkt från råkonverteraren. Klicka på **Spara bilder... längst ner till vänster** i Camera Raw. I den nya rutan väljer du **.psd** vid **Filtillägg**. Spara bilderna i en mapp för sig, t.ex. med namnet **psd**, vilket du väljer genom att klicka på **Välj mapp....** Klicka på **Spara**. Nu konverteras bilderna.

2 SÅ GÖR DU HDR-BILDER

A I Photoshop väljer du **Arkiv**, **Automatisera** och **Lägg samman till HDR Pro....** I dialogrutan klickar du på **Bläddra** för att hitta de filer du hade sparat i mappen **psd**. Då det finns fem exponeringar av varje bildutsnitt markerar du de första fem filerna. Klicka på **Öppna**. Markera **Försök att automatiskt justera källbilder** i rutan **Lägg samman till HDR Pro**. Klicka på **OK**.

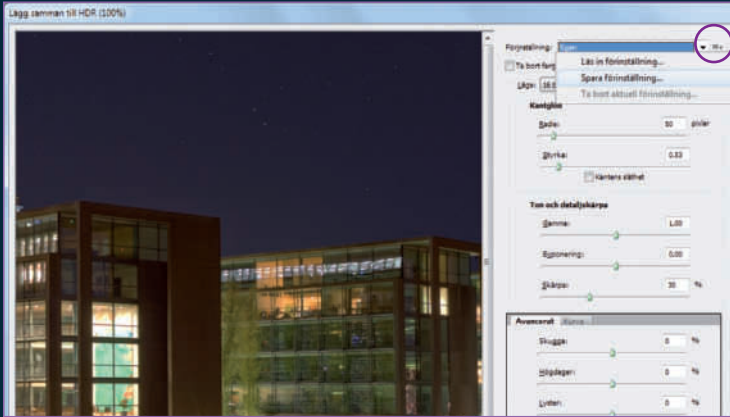

B Nu öppnar Photoshop de fem bilderna och lägger samman exponeringarna till en HDR-bild. Längst ner i den nya rutan ser du de olika exponeringsstegen. Vid **Förinställning** på panelen till höger kan du välja ett önskat uttryck för bilden. Vissa är ganska kraftiga. **Fotorealistisk** ger en fin kontrast. Här väljer vi dock **Standard**.

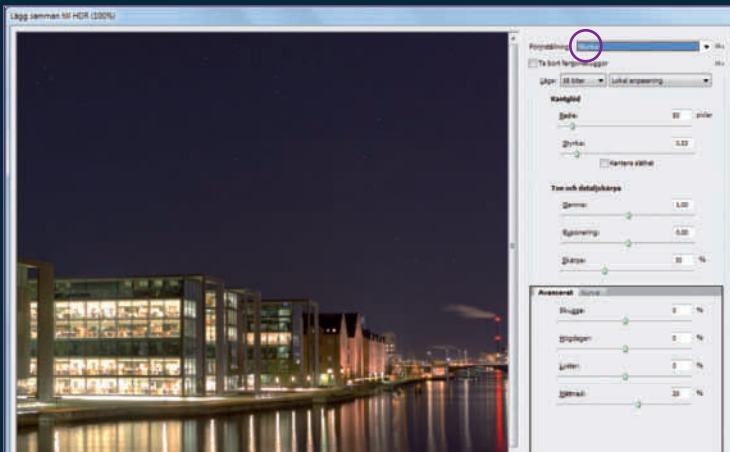

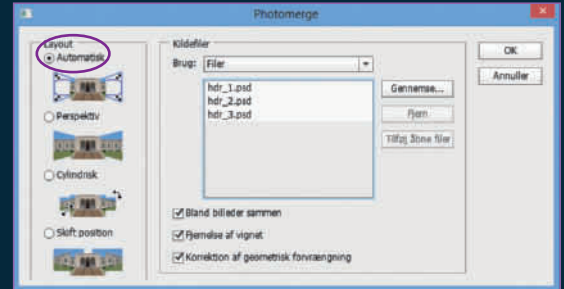
3 SÅ SÄTTER DU IHOP DEM

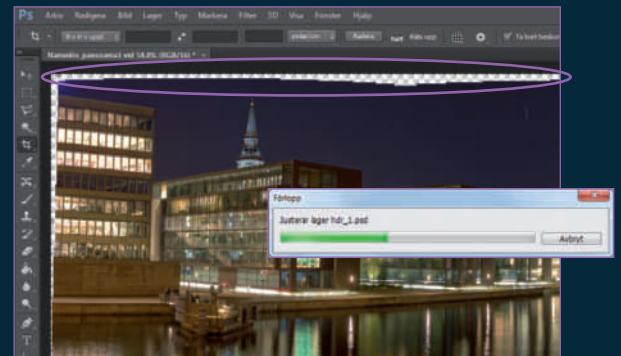
C Sätt nu **Styrka** till **50**, och låt de övriga reglagen vara. Det ger ett bra skärpeintryck. Vid **Förinställning** står det nu **Egen**. Klicka på den lilla triangeln till höger. I listrutan väljer du **Spara förinställning**. Ge din förinställning ett namn, till exempel **Styrka**, och spara den. Nu hamnar den under **Förinställning**, så att du kan återanvända den till nästa uppsättning bilder. Klicka nu på **OK**.

D Nu är HDR-bilden färdig och öppen i Photoshop. Stäng bilden, och spara den som en psd-fil, t.ex. med namnet **hdr_1**. Klicka på **Spara**. Upprepa nu proceduren i steg 1–3 med de fem nästa filerna. Vid **Förinställning** väljer du din egen inställning **Styrka**, som du skapade i steg C. Klicka på **OK**. Fortsätt på samma sätt med de sista fem bilderna. Till slut har du skapat tre filer med namnen **hdr_1**, **hdr_2** och **hdr_3**.

A Nu kan du sätta ihop hdr-filererna. Välj **Arkiv**, **Automatisera** och **Photomerge...** I dialogrutan klickar du på **Bläddra** för att leta upp de tre hdr-filererna. Markera **Mixa bilder**, **Vinjetteringsborttagning** och **Korrigerig av geometrisk förvrängning**. Under **Lay-out** markerar du **Automatisk**. Klicka på **OK**.

B Nu tuggar Photoshop sig igenom filerna och placerar dem i var sitt lager. Det tar litet tid. När den sammansatta bilden är klar ser du var Photoshop har sytt ihop bilderna. Det finns nu ett tomt område längs bildens kanter, som du ska beskära bort. Välj **Beskrining**, och beskar bilden så nära kanten som möjligt. Tryck på **Retur**. Välj **Lager** och **Gör till ett lager**.

DÄRFÖR ÄR HDR SMART

När vårt mänskliga öga ser ett motiv får vi en mer nyanserad bild än kameran. Ögat kan kompensera utifrån skuggor och högdagrar och kan samtidigt omfatta 14–15 bländarsteg, medan kameran bara når 8. Det kompenserar HDR-tekniken för.

De tre HDR-bilderna är klara och kan läggas samman till ett panorama.

